

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Zrinka Dobra-Opačić
Zvanje	Profesorica Hrvatskoga jezika i književnosti
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola Zadar
Adresa elektroničke pošte	zdopacic@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	<i>Od idioma do standarda</i>
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1. razred srednje strukovne škole
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<u>Odgojno – obrazovni ishod</u> A. Hrvatski jezik i komunikacija SŠ HJ A.1.4. Učenik piše tekstove opisnoga i pripovjednog diskursa u kojima ostvaruje obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja. B. Književnost i stvaralaštvo SŠ HJ B.1.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut tekstom.
Tijek nastavnog sata	<u>Tijek nastavnoga sata:</u> 1. dio - Doživljajno-spoznajna motivacija (5 min) Razgovor s učenicima o intervjuima koje su donijeli na sat. Upute učenicima za rad na tekstovima uz pomoć interneta i rječnika.

	<p>2. Glavni dio sata: 35 minuta</p> <p>U okviru glavnoga dijela sata učenik će „prevoditi“ doneseni tekst vezanoga pripovjednog diskursa napisan na govoru njegova kraja (mjesta). Tekst koji učenici donose na sat je intervju koji su napravili s nekim starijim članom uže ili šire obitelji, a tema intervjua je „Škola nekad i danas“.</p> <p>Taj središnji dio sata sastojat će se od učenikove procjene koja bi riječ unutar donesenoga teksta mogla biti napisana isključivo mjesnim govorom, a da ima zamjenu u hrvatskom standardnom jeziku (uz poštivanje etnografskih dijalektizama). Dakle, konkretan zadatak sastoji se u tome da učenici „prevedu“ tekst koji su donijeli na sat na hrvatski standardni jezik. Na kraju se od njih očekuje da u okviru zaključka napišu kakvo je obrazovanje danas, a kakvo je nekada bilo.</p> <p>Da bi mogli odraditi ovaj zadatak učenici će dobiti naputak da se mogu koristiti internetom ili rječnikom za pronalaženje riječi koje su im nepoznate.</p> <p>U okviru drugoga dijela sata učenici će kreirati novi tekst prateći formu izvornoga teksta, ali mijenjajući izraze mjesnoga govora u parove hrvatskoga standardnog jezika.</p> <p>3. Završni dio sata (5 minuta)</p> <p>U završnom dijelu sata zainteresirani učenici čitat će svoje uratke pred svojim kolegama.</p>
<p>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</p>	<p>Učenici rade sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">- donose intervjue na sat- razgovaraju s nastavnikom o intervjuiima koje su donijeli na sat- pronalaze riječi koje nisu dio hrvatskog standardnog jezika i izdvajaju ih- izdvojenim riječima pronalaze adekvatnu zamjenu u hrvatskom standardnom jeziku- služe se internetom i rječnicima- čitaju svoje tekstove na kraju sata- pri izlasku iz razreda nastavniku predaju izlazne kartice <p>Nastavnik radi sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">- koordinira čitav proces izvedbe sata- daje upute za središnji dio sata- upućuje učenike na internetsko pretraživanje- nastavnik donosi na sat neke rječnike koji bi učenicima mogli biti od

	<p>koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrolira i usmjerava učenike potičući ih u njihovoj kreativnosti - čita smjernice za završni dio učeničkih tekstova (intervjua) - navodi učenike da pročitaju svoje radove na kraju sata - dijeli učenicima izlazne kartice za vrednovanje za učenje - prikuplja izlazne kartice na samom kraju sata 												
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>1. Učenički tekstovi (intervjui)</p> <p>-Rječnici mjesnih govora zadarskoga kraja:</p> <p>Tomislav Maričić – <i>Rječnik govora mjesta Kukljica</i>, Zadar, 2000.</p> <p>Ladislav Radulić – <i>Rječnik rivanjskoga govora</i>, Zadar, 2002.</p> <p>Ante Tičić – <i>Rječnik govora mjesta Povljana na Pagu</i>, Zadar, 2004.</p> <p>Žarko Martinović – <i>Rječnik iškoga govora</i>, Zadar, 2005.</p> <p>Ante Toni Valčić – <i>Rječnik govora otoka Ošljaka</i>, Zadar, 2012.</p> <p>Božidar Šimunić – <i>Rječnik bibinjskoga govora</i>, Zadar, 2013.</p> <p>Alojz Pavlović i Eduard Pavlović – <i>Rječnik novoštokavske ikavice benkovačkoga kraja</i>, Zadar, 2018.</p> <p>Bartul – <i>Rječnik hrvatskih mjesnih govora</i> http://www.dphj.hr/bartul/Bartul.html</p>												
<p>Primjeri vrednovanja učenja, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p><u>Vrednovanje za učenje</u> izlaznim karticama</p> <p>Pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Što sam naučio/la ovakvim načinom rada? 2. Napiši što ti nije bilo jasno i što bi htio/htjela da ti se dodatno objasni? <p><u>Vrednovanje kao učenje</u> – liste za samovrednovanje (umetnuti + ili -, a na posljednja dva pitanja odgovoriti jednom ili dvjema rečenicama).</p> <table border="1" data-bbox="625 1742 1465 2027"> <thead> <tr> <th>ELEMENTI</th> <th>DA</th> <th>DJELOMIČNO</th> <th>TREBA POPRAVITI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jesam li uspješno završio/la zadatak?</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Jesam li dala/dao maksimum od sebe da zadatak bude uspješno</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ELEMENTI	DA	DJELOMIČNO	TREBA POPRAVITI	Jesam li uspješno završio/la zadatak?				Jesam li dala/dao maksimum od sebe da zadatak bude uspješno			
ELEMENTI	DA	DJELOMIČNO	TREBA POPRAVITI										
Jesam li uspješno završio/la zadatak?													
Jesam li dala/dao maksimum od sebe da zadatak bude uspješno													

	napravljen?			
	Je li zadatak bio pretežak?			
	Jesi li se za ovaj zadatak prethodno temeljito pripremio/pripremila kod kuće?			
	Sviđa li ti se ovakav način učenja i poučavanja?			
	Na što sam ja kao pojedinac osobito ponosan/ponosna?			
	Što trebam poboljšati da bih sljedeći put bio uspješniji/uspješnija?			
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>Istraživački zadatak:</p> <p>Zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja</p> <ol style="list-style-type: none">1. Učenici će donijeti intervju u kojem su već podcrtane rečenice, riječi ili izrazi koje je potrebno „prevesti“.2. Pitanja za intervju - smjernice:<ol style="list-style-type: none">a) S koliko godina ste krenuli u školu i koliko ste se školovali?b) Kakvi su bili uvjeti u školi u vaše doba?c) Kakvi su bili nastavnici i njihove metode rada?d) Jeste li voljeli ići u školu?e) Je li vam škola bila jedina obveza u djetinjstvu? <p>- Učenik može, prema vlastitom nahođenju, postaviti i neka druga pitanja za koje smatra da bi na njega mogao dobiti interesantan odgovor.</p> <p>- Ovaj zadatak iziskuje vrlo dobro snalaženje na internetu, odabiranje pravih stranica na kojima se mogu dobiti točni i relevantni odgovori.</p> <p>Razrađeni problemski zadatak:</p> <p>U okviru „prevedenog“ intervjua, na kraju učenik izvodi svoj zaključak prema smjernicama:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kakvo je obrazovanje bilo nekada, a kakvo danas?2. Po vašem mišljenju, je li bilo bolje nekada ili danas?			

	<p>3. Obrazloži svoje tvrdnje.</p> <p>Učenik u okviru svojega istraživačkog rada kontinuirano kritički promišlja, odabire i rješava eventualne problemske situacije.</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
<p>Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema</p>	<p>Učiti kako učiti</p> <p>1. domena: primjena strategija učenja i upravljanja informacijama ukuA.4/5.1.</p> <p>1.Upravljanje informacijama</p> <p>Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>Međupredmetna tema:</p> <p>Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije</p> <p>C. domena – Istraživanje i kritičko vrednovanje u digitalnome okružju – 4. ciklus</p> <p>iktC.4.2.</p> <p>Učenik samostalno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.</p> <p>Osobni i socijalni razvoj</p> <p>Domena C – 4. Ciklus (1. i 2. razred četverogodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja i društvo</p> <p>osrC.4.4.</p> <p>Opisuje i prihvaća vlastiti kulturni i nacionalni identitet u odnosu na druge kulture.</p>
<p>Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost</p>	<p>Interdisciplinarnost je vidljiva na satu na kojem učenici „prevode“ tekst s mjesnog govora na hrvatski standardni jezik.</p> <p>Do izražaja dolazi sposobnost komunikacije (sastavljanje intervjua) i umješnost pisanja (stvaranje nove vrijednosti).</p> <p>Sposobnost korištenja interneta u stvaralačke svrhe.</p> <p>Umijeće učenja i usvajanja novih informacija.</p> <p>Rad učenika na osobnom i socijalnom razvoju s ciljem da osvijesti koja je njegova uloga u promicanju svojega vlastitog kulturnog i nacionalnog identiteta.</p>

¹Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Prilagodbe za učenike s teškoćama ovise o tome koje su teškoće u pitanju. Ako učenik ima disgrafiju onda treba smanjiti opseg poslova u smislu da napiše tekst s manjim brojem riječi, a učenika s disleksijom ne treba prisiljavati da čita pred ostalima ako se ne osjeća ugodno.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Za rad s darovitim učenicima osmisli projekt puno većeg opsega nego što je naveden u ovoj aktivnosti. Osim pitanja o obrazovanju u intervju uvrstiti i sljedeća pitanja: <ol style="list-style-type: none">1. Kakvo je bilo vaše djetinjstvo?2. Koje ste igre igrali kada ste bili djeca?3. Jeste li imali igračke, kakve su bile?4. Kako su vas odgajali vaši roditelji?5. Jeste li radili kakve nepodopštine kao djeca?6. Jesu li vas roditelji kažnjavali ako ne biste slušali?7. Kako ste se odijevali u djetinjstvu?8. Koji biste savjet dali današnjim roditeljima o odgoju? Osim toga daroviti učenici trebali bi: Snimiti cijeli intervju za potrebe radijske ili tv-emisije. Analizirati i usporediti školovanje, odgoj i odrastanje u otočnim, primorskim i kontinentalnim mjestima (PPT-prezentacija). Takve radove, ako su kvalitetni objaviti u školskom listu, prezentirati na smotri „Lidrano“ i slično.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Ovaj konkretan zadatak vrednovati za zadovoljavajuću, dobru, vrlo dobru i odličnu razinu prema sljedećim smjernicama: <ol style="list-style-type: none">1. Kakav je tekst koji je učenik donio na sat?2. Izdvajanje riječi iz teksta koje su dio mjesnoga govora ili su stranoga podrijetla.3. Analiza izdvojenih riječi (podrijetlo) uz korištenje interneta i rječnika.4. Riječi mjesnoga govora „prevedene“ na hrvatski standardni jezik.5. Krajnji tekst kojim je učenik dao novu vrijednost.
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijske i	

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

interaktivne sadržaje	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	